

Dansk uddrag af: Beskrivelse af en Sportsfysioterapeuts kompetencer og standarder

Den fulde beskrivelse af en sportsfysioterapeuts kompetencer og standarder kan findes her:

Sports Physiotherapy Competencies and Standards 2005;

www.SportsPhysiotherapyForAll.org

Dr. Cathy Bulley

Oversat af Karen Kotila for Dansk Selskab for Sportsfysioterapi

---

Fysioterapi i Europa

En beskrivelse af "Physiotherapy" er skitseret i Erklæring om Europæisk Fysioterapi Benchmark, der blev vedtaget af Europa- regionen World Confederation for Physical Therapy i 2003 (ER- WCPT, 2003).

Dokumentet beskriver, at fysioterapeuter er uafhængige, autonome fagfolk, der kan være det første kontaktpunkt for en patient eller klient og arbejder ofte inden for et tværfagligt team. Fysioterapeuter bruger klinisk ræsonnement og viden om aktuel forskning til at diagnosticere "Eksisterende eller potentielle funktionsnedsættelser, funktionelle begrænsninger og evner eller handicap, der skal lede fysioterapi interventioner " (ER- WCPT, 2003: s.10). Fysioterapeuter kan også uddanne og rådgive offentligheden, samt specifikke grupper. Fysioterapeuter har en bred vifte af praksis i forhold til klientgrupper og interventionsformer. Den meget forskelligartede praksis i dette erhverv har fået mange praktiserende fysioterapeuter til koncentrere sig om at specialisere sig indenfor et særlig klinisk område.

Sport Fysioterapi Kompetencer og standarder

Fysioterapi og Specialisering.

Kompleksiteten og forskelligheden i praksis viser at fysioterapi er vokset uden for rammerne af almen praksis (Bennett & Grant, 2004, p.4). Fortsat faglig udvikling er blevet et professionelt ansvar og er afgørende for at sikre servicekvalitet (Donaghy & Gosling, 1999). Bredden og dybden af viden og færdigheder indenfor faget er øget, og det samme gælder for mulighederne for klinisk og akademisk efter- og videreuddannelse.

En fysioterapeut kan ikke nå en stor dybde af viden og færdigheder i den fulde bredde af kliniske områder, og en fysioterapeut skal være selektiv efterhånden som karrieren skrider frem. Gradvist højere niveauer af dygtighed og dybde af viden er udviklet i et bestemt interesseområde. Sportsfysioterapi er et sådant område.

Specialisering i Sportsfysioterapi

Sportsfysioterapi er nu anerkendt som et speciale i mange lande. Selskaber og faglige organisationer har udviklet sig til at repræsentere deres medlemmer, udbyde uddannelse, og sikre god praksis (Donaghy & Gosling, 1999).

I 2000 blev International Federation of Sports Physiotherapy (IFSPT) etableret for at forbinde de forskellige nationale sportsfysioterapi organisationer (IFSPT, 2000).

IFSPT's "Mission Statement" er som følger:

"IFSPT er en verdensomspændende organisation anerkendt som en undergruppe af WCPT, og repræsenterer den nationale organisation af sportsfysioterapi. IFSPT's bestræbelser er rettet mod medlemslandenes organisationer og deres individuelle medlemmer, som betjener atleter i alle aldre og evner gennem ekspertise inden for uddannelse, forskning, praksis og klinisk specialisering. Hensigten med IFSPT er at være den internationale ressource for sportsfysioterapeuter og fremme sportsfysioterapi gennem Internationale Olympiske Komité (IOC), internationale sportsforbund (ISFT) og andre faglige organisationer".

Deltagelse i sport ofte sker i en international kontekst, især hvor atleter konkurrerer på et højt niveau. Af denne grund har sportsfysioterapi en international dimension, og sportsfysioterapeuters praksis kræver ofte at rejse med individuelle atleter og grupper eller teams. Det betyder, at der er vigtigt at være i stand til at praktisere i forskellige lande.

Professionel Mobilitet i Europa

Bologna-erklæringen har til formål at sikre, at alle europæere har ret til at arbejde i enhver medlemsstat. Det tilskynder aktivt international mobilitet, da "læring, uddannelse og arbejde i andre lande yder et stort bidrag til tværkulturel forståelse" (Læring, undervisning og support Netværk: LTSN, 2004; Europa, 2004a, b)

Arbejde, der kræver præ-og postgraduat uddannelse er afhængig af uddannelsesforløb, disse har til formål at opbygge de professionelle kompetencer der kræves til opgaven. Det arbejde, der udføres af fysioterapeuter i hele Europa er ens af natur, men afspejler nogle kulturspecifikke tilgange og krav fra arbejdsgiverne (europæisk Fysioterapi Benchmark Statement: ER- WCPT, 2003a).

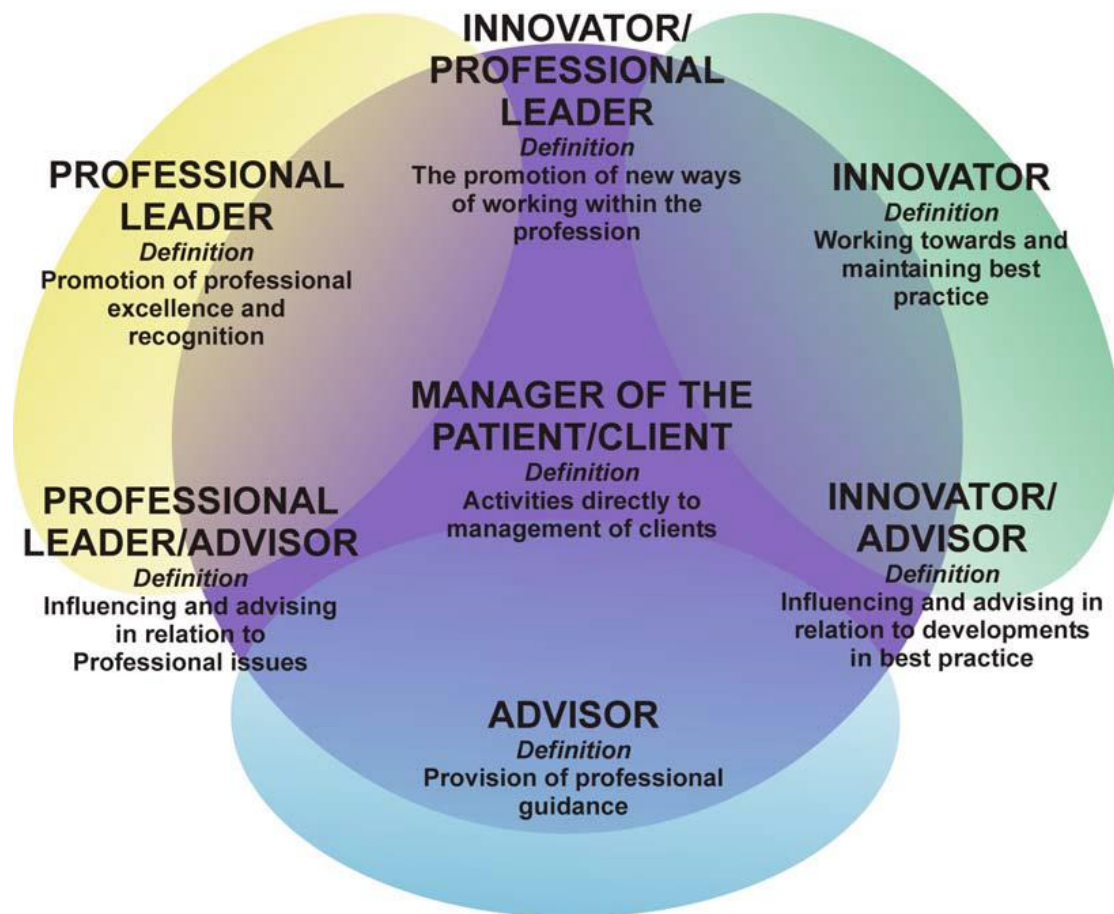
Fysioterapi er en profession, der kræver national regulering for at sikre, sikker og effektiv praksis i de enkelte kulturelle kontekster. Nationale organisationer er ansvarlige for at sikre, at fysioterapeuter, der ønsker at praktisere i deres land, er uddannet til de krævede standarder. Dette kan være en tidskrævende proces, både for organisationen og for fysioterapeuter. Øget mobilitet blandt sportsfysioterapeuter i Europa kan lattes gennem nogle ændringer i efter- videreuddannelsen.

En Sportsfysioterapeuts kompetenceprofil

En person der kalder sig sportsfysioterapeut skal stræbe efter at udvikle mere specifikke kompetencer på et højere funktionsniveau (figur 2). Processen med at vælge og definere disse kompetencer og den tilhørende minimumstærskel niveau af professionel adfærd kan læses i sin fulde længde i dokumentet <http://spatestifspt.files.wordpress.com/2014/03/sptcompetenciesstandards-final-draft.pdf>. Nedenstående er en oversigt og efterfølgende opsummering af de kompetencer en sportsfysioterapeut skal besidde.

.

Figure 2: **Master's Level Physiotherapy Competency Model**

Management af patienter/ klienter

Sportsfysioterapeuter er involveret i dag-til-dag ledelse af deres klienter, der involverer et kontinuum af handlinger. For så vidt angår beskrivelse, er disse handlinger opdelt i fire kompetencer. De to første er forebyggelse af skader og akut intervention. Den tredje adresser perioden mellem fysisk aktivitet eller sportsrelateret skade og sikker tilbagevenden til funktion, deltagelse og optimal ydelse i fysisk aktivitet, motion og sport. Sidste kompetence er præstationsfremme, der beskriver en sportsfysioterapeuts bidrag til den tværfaglige gruppe i forhold til at forbedre betingelserne for atletens maksimale ydeevne.

1 Forebyggelse

2 Akut Intervention

3 Rehabilitering

4 Præstationsfremme

Alle disse kompetencer involverer evidensbaseret praksis: orientering, kritisk analyse og syntese af nye oplysninger for at optimere en hensigtsmæssig anvendelse af klinisk ræsonnement til praksis.

Rådgive patienten / klienten

Sportsfysioterapeutens rolle som rådgiver er forbundet med en rolle som patienten/ klientens professionelle vejleder af og indbefatter inddragelse af professionel vejledning, rådgivning og støtte. Dette kan ske i direkte interaktioner med patient/ klient, eller kompetencen kan anvendes ved at uddanne og påvirke praksis eller politisk udvikling på organisatorisk, nationalt og endda internationalt niveau. Eftervidereuddannelse skal være designet til at skitsere kravene for en sportsfysioterapeut i deres rådgivende rolle:

5. Fremme af en sikker og aktiv livsstil.

Professionel leder af patienten / klienten

I rollen som professionel leder, er sportsfysioterapeuter ansvarlige for at fremme ekspertise inden for deres profession. Sportsfysioterapeuter er ansvarlige for at forme deres egen udvikling som selvstændige fagfolk, og udvikle kvaliteten af deres sportsfysioterapeutiske ydelser. De er også i stand til at holdningspåvirke atleter, den tværfaglige gruppe og andre sportsfysioterapeuter i andre sportsgrene i forhold til etiske og optimale interaktioner. Kompetencer 6 og 7 beskriver denne rolle:

6. Livslang læring

7. Professionalisme og Ledelse

Patienten / klientens Innovator

Sportsfysioterapeuten er ansvarlig for fortsat at stræbe efter bedste praksis. Fortsat innovation er nødvendig i bestræbelsen på evidensbaseret praksis og udvikling af sportsfysioterapi. Sportsfysioterapeuter agerer på et masterniveau, med evnen til at differentiere og kritisk vurdere forskningsresultater, og efterfølgende anvende ny forståelse til at ændre deres praksis. Sportsfysioterapeuter bidrager med engagement i forskningsprocessen, individuelt eller i samarbejder. Disse aktiviteter er beskrevet i Kompetence 8:

8. Inddragelse af Forskning

Innovator / Professionel leder

Sportsfysioterapeuten er involveret i aktiviteter, der har til formål at udbrede ny viden om den bedste praksis og innovative måder at arbejde på i professionen. Dette kræver en dynamisk holdning til fremme og udvikling af sportsfysioterapi og er beskrevet af Kompetence 9:

9 Formidling af bedste praksis

Innovator / rådgiver

Sportsfysioterapeuter rådgiver sportsfolk, andre fagfolk, og offentligheden, samt beslutningstagere i en række forskellige sammenhænge. De er ansvarlige for at integrere ny viden om sportsfysioterapi i rådgivningen og dermed sikre evidensbaseret praksis. Dette er beskrevet af kompetence 10:

10. Udvidelse af praksis gennem innovation

Professionel leder / rådgiver

Sportsfysioterapeuter påvirker de processer, hvorved retningslinjer, politik og regler er udviklet inden for sport og fysisk aktivitet. De kommunikerer nye regler og retningslinjer for deres kolleger, andre fagfolk og sportsfolk, og bruger deres indflydelse til at fremme efterlevelsen. Kompetence 11 beskriver denne rolle:

11 Fremme af Fair Play og Anti-doping